

การพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับ
เด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

A Development of Virtue, Morality and Desirable Characteristics Scale for
Preschool Children in School under the Office of Lak Si District, Bangkok

นวนละออง หงษ์ภู^{1*} และ วารุณี ลักนโชคดี¹

Nuanlaong Hongphoo^{1*} and Warunee Lapanachokdee¹

ABSTRACT

The three objectives of this research were 1) to construct the Virtue, Morality and Desirable Characteristics scale for preschool children in school under the Office of Lak Si district, Bangkok. 2) to Validate the Virtue, Morality and Desirable characteristics scale for preschool children in school under the Office of Lak Si district, Bangkok. and 3) to establish local norms for the Virtue, Morality and Desirable Characteristics scale for preschool children in school under the Office of Lak Si district, Bangkok. Using multi-stage random sampling method, research sample consisted of 235 second year preschool children who were studied in school under the Office of Lak Si district, Bangkok in the second semester of the academic year 2008.

The developed Virtue, Morality and Desirable characteristics scale was aimed to assess 6 characteristics of preschool children namely the discipline and responsibility in rule compliance, the gratitude, the kindness-generosity-sacrifice, the saving habit, and manners-behaviors appropriate to Thai culture. The scale comprised of 36 items; 6 items per each characteristic.

The research found that the developed scale could be efficiently used to assess preschool children's virtue, morality and desirable characteristics. The significant findings were as follows:

1. The item analysis showed the range of discrimination index between 0.26 - 0.64
2. Cronbach's alpha reliability coefficient for the discipline, honesty, gratitude, kindness, saving habit, and manners and behaviors appropriate to Thai culture were 0.72, 0.69, 0.74, 0.76, 0.76 and 0.66, respectively.
3. The content validity of the scale was investigated by calculating the index of item objective congruence (IOC) and found that IOC was in the range of 0.60 – 1.00
4. The local norms and score interpretation criteria presented in the form of percentiles and normalized T-score. The normalized T-score of discipline was in the range of T26-T49, the honesty was in the range of T27-

---

^{1*} สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน กรุงเทพฯ 10900
Educational Research and Evaluation Program, Department of Education, Faculty of Education Kasetsart University, Bangkok
10900, Thailand.

*Corresponding author: Tel.08-7017-0467, E-mail address: maleeban 11@hotmail.com

T58, the gratitude was in the range of T27-T44, the kindness was in the range of T27-T43, the saving habit was in the range of T27-T43 and the manners and behaviors appropriate to Thai culture was in the range of T27-T47

Key words: virtue, morality and desirable characteristics scale for preschool children

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อสร้างปกติวิสัยและเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน แบบวัดที่พัฒนาขึ้น คือ แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่มุ่งวัดคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีเมตตา กรุณามีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ด้านความประหยัด ด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย แต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมด 36 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้วัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลการศึกษาวิจัยที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อคำถามพบว่ามีความเหมาะสมตั้งแต่ 0.26-0.64
2. แบบวัดด้านความมีวินัยมีความรับผิดชอบปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความมีเมตตา กรุณามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ด้านความประหยัด ด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.72 0.69 0.74 0.76 0.76 และ 0.66 ตามลำดับ
3. ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจากการคำนวณดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าข้อคำถามในแบบวัดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00
4. ปกติวิสัยและเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบวัดอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ โดยแบบวัดด้านความมีวินัยมีความรับผิดชอบปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันมีค่า T26-T49 ด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีค่า T27-T58 ด้านความกตัญญูกตเวที มีค่า T27-T44 ด้านความมีเมตตา กรุณามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละมีค่า T27-T43 ด้านความประหยัด มีค่า T27-T43 และด้านความมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยมีค่า T27-T47

คำสำคัญ: แบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับเด็กปฐมวัย

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้คนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากขึ้น สังคมมีความสงบสุขน้อยลง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 คาดหวังให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ การที่สังคมจะมีสภาพตามที่คาดหวังดังกล่าว นั้นคนในสังคมต้องเป็นคนที่มีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย เคารพกฎหมาย มีความรับผิดชอบ และให้มีจิตสาธารณะ มีความสามารถคิดเอง ทำเอง พึ่งพาตนเองได้ นอกจากนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาสติปัญญาและสุขภาพ ซึ่งในการพัฒนาจิตใจ คุณธรรม จริยธรรมนั้นมุ่งเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนต่างวัยในครอบครัวเป็นการกลม่อเกล่าจิตใจของเด็กและเยาวชนให้มีวินัย ซื่อสัตย์ มีคุณธรรม กตัญญู เอื้ออาทรและ มีความรับผิดชอบต่อสังคม รู้จักการประสานประโยชน์เป็นพลังนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ สร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตบนพื้นฐานของความพอเหมาะพอควรรู้จักประหยัดอดออม และมีวินัยในการใช้จ่าย ซึ่งจะเห็นได้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 นั้นต่างให้ความสำคัญกับคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคม

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณธรรม จริยธรรม และเพื่อความสำคัญกับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมดังกล่าว จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิต โดยมีคุณธรรม 9 ประการ ได้แก่ 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี 8) มีน้ำใจ 9) กตัญญู และระดับการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาคนให้มีคุณธรรม

จริยธรรม คือ การศึกษาระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจึงกำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาขึ้นเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยใช้กิจกรรม ที่มุ่ง ส่งเสริมพัฒนาการของสมอง อย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นอันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป (กรมวิชาการ, 2546)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครนั้นเป็นความรับผิดชอบของสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการมีหน้าที่หลักในการกำกับดูแลติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังนั้น เพื่อให้การกำกับดูแลและติดตามการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร จึงได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริม กำกับดูแล ตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งในส่วนของการศึกษา ระดับปฐมวัยนั้นสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครได้กำหนดมาตรฐานไว้ 3 ด้าน คือ ด้านเด็ก จำนวน 9 มาตรฐาน ด้านครู จำนวน 3 มาตรฐาน และด้านผู้บริหาร จำนวน 5 มาตรฐาน สำหรับมาตรฐานด้านเด็กที่นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข ประกอบด้วย 9 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 เด็กมีสุขนิสัย สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมาตรฐานที่ 3 เด็กมีสุนทรียภาพทางด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา มาตรฐานที่ 4 เด็กมีความสามารถด้านการคิดมาตรฐานที่ 5 เด็กมีความรู้และทักษะตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 เด็กมีทักษะในการแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ และ

พัฒนาตนเอง มาตรฐานที่ 7 เด็กมีทักษะในการทำงาน รักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีความรู้สึที่ดีต่ออาชีพสุจริต มาตรฐานที่ 8 เด็กอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 9 เด็กปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา, 2551)

เมื่อพิจารณามาตรฐานการศึกษาของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครกับมาตรฐานที่ใช้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับ ร่องมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจะพบว่า มาตรฐานที่ 1- 6 ของสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานรับร่องมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ส่วนมาตรฐานที่ 8-9 นั้นเป็นมาตรฐานเฉพาะที่สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร กำหนดขึ้น ซึ่งไม่ปรากฏในมาตรฐานของสำนักงานรับร่องมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

สำหรับมาตรฐานที่ 1 เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6 ด้าน ได้แก่ ความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลง ร่วมกัน ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูตเวที ความมีเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ความประหยัด ความมีมารยาท และปฏิบัติตาม ข้อตกลง ร่วมกันนั้นถือเป็นมาตรฐานที่มีความสำคัญอย่างมาก ตามความมุ่งเน้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 9 และฉบับที่ 10 และตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมทั้งตาม มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่ต่างมุ่งให้ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและมีจิตใจที่ดีงาม ดังนั้น เพื่อให้โรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบหรือ ประเมินว่าสามารถดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ บรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด ไว้หรือไม่นั้น จำเป็นต้อง มีการวัดแล้วนำผลการวัดไปเป็นข้อมูลสำหรับประเมิน

ว่า ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามมาตรฐานหรือไม่ รวมทั้งใช้ใ้ ในการ วิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย จุดที่ควรพัฒนาปรับปรุง เพื่อร่วมกันหาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ตามหลักการวัดและประเมินผลนั้นเพื่อให้ได้ผล การวัดที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ควรมีการวัดและประเมิน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งประเภทของ วิธีการวัดออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การวัดและประเมิน โดยผู้อื่น และการวัดและประเมินตนเอง การวัดและ ประเมินโดยให้ผู้อื่นประเมินนั้น ผู้ประเมินควรเป็น ผู้เชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในการประเมินและควร ได้รับการฝึกอบรมในสิ่งที่จะประเมิน ส่วนการประเมิน ตนเองนั้น ผู้ประเมินอาจพยายามตอบตามความคาดหวัง ของสังคม ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง(ลิวน และอังคณา, 2543) ดังนั้นเพื่อให้ผลการวัดมีความถูกต้องสมบูรณ์ สามารถตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินได้ จึงควรใช้การวัดและประเมินทั้ง ๒ ประเภท

จากการ ที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอน ในโรงเรียนการ เคหะท่าทรายสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานครเป็น ระยะเวลา 8 ปีนั้น มักพบปัญหาการวัดและประเมิน คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก ปฐมวัย เนื่องจากการประเมินโดยผู้อื่นกล่าวคือ การ ให้ครูเป็นผู้ประเมินเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล โดยยังไม่มี เครื่องมือเพื่อให้เด็กเป็นผู้ประเมินตนเอง ทำให้ผลการ ประเมินที่ได้เป็นการประเมินตามการรับรู้ของครู ซึ่งอาจ เป็นผลการวัดและประเมินที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง

ดังนั้นเพื่อให้การวัดและประเมินคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร มี ความถูกต้องสมบูรณ์ สามารถตรวจสอบความสอดคล้อง ของผลการวัดจากวิธีการที่หลากหลายได้ ผู้วิจัยจึงสนใจ พัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึง ประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยขึ้น เพื่อใช้สำหรับวัดและ ประเมินคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ ซึ่งเป็นเด็กปฐมวัยที่มีสภาพบริบท และลักษณะเฉพาะที่คล้ายคลึงกัน คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีสภาพครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยว บิดามารดา มีอาชีพรับจ้าง

การพัฒนาแบบวัดในงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดที่เป็นสถานการณ์ โดยใช้สถานการณ์สั้นๆ ที่มักพบในชีวิตประจำวันของเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้พิจารณาจากตัวเลือกที่เป็นรูปภาพว่าจะปฏิบัติอย่างไรเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ เป็นการให้เด็กได้พิจารณาโดยระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเป็นประจำทุกวัน ซึ่งทำให้เด็กได้พิจารณาตามสภาพที่เป็นจริงไม่จำเป็นต้องใช้จินตนาการ หรือความคิดขั้นสูง เช่น การวิเคราะห์หรือการคิดแบบวิจารณ์ญาณ เพื่อหาคำตอบที่ควรจะเป็น ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นคำตอบที่ไม่ถูกต้องหรือสอดคล้องกับความเป็นจริง นอกจากนี้การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปภาพ เป็นตัวเลือกให้เด็กพิจารณาและให้ครูอธิบายคำชี้แจงหรือวิธีการตอบข้อคำถามรวมทั้งอ่านสถานการณ์ให้เด็กฟัง เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้ แต่เป็นวัยที่มีความสนใจและเข้าใจในความหมายของรูปภาพได้

แบบวัดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบว่าเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับใด มีจุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนาอย่างไร เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้หาแนวทางพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์สำหรับใช้ตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียนว่าสามารถดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยได้บรรลุตามมาตรฐานของสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร หรือไม่ และมีแนวทางในการพัฒนา การ

ดำเนินงานของโรงเรียนอย่างไร ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประกอบการประกันคุณภาพได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างปกติวิสัยและเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์

ความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน หมายถึง การจัดเก็บของเล่น ของใช้ รู้จักรอคอย การปฏิบัติตามข้อตกลงของห้องเรียน โรงเรียน รู้จักขออนุญาต รู้จักหยุดพูดเมื่อครูพูดการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ และการทิ้งขยะให้เป็นที่

ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การรู้จักแยกแยะสิ่งของของตนเอง ของผู้อื่น ไม่นำสิ่งของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่พูดโกหก และยอมรับผิดเมื่อทำผิด

ความกตัญญู หมายถึง การไหว้ กล่าวสวัสดิ์ขอบคุณผู้ที่ทำประโยชน์ให้ การเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครองและ ครู

ความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ หมายถึง การไม่รังแกผู้อื่น สัตว์ไม่ทำลายต้นไม้ การแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่นการให้ความ

ช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเหมาะสม และเสียสละ
เพื่อส่วนรวม

ความประหยัด หมายถึง การใช้และรักษา
สิ่งของของตนเองและส่วนรวมอย่างคุ้มค่า รู้จักออม
เงิน มีการหยอดเงินลงในกระปุก

*ความมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรม
ไทย* หมายถึง การแสดงออกโดยการพูด การฟัง
การรับประทานอาหาร การชมกกิจกรรม และการแสดง
ความเคารพผู้อื่นอย่างสุภาพเรียบร้อย และปฏิบัติตน
ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างแบบวัด
คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้าน
ความมีวินัยมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูตเวที ด้าน
ความมีเมตตากรุณามีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ
ด้านความประหยัดด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตาม
วัฒนธรรมไทยสำหรับเด็กปฐมวัย วิธีดำเนินการวิจัยมี
ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เป็นเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2551 จำนวน 606 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ประกอบด้วย

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบ
ความเข้าใจสถานการณ์ และตัวเลือก การสื่อ
ความหมายของรูปภาพในตัวเลือก ความเข้าใจคำสั่ง
และวิธีการตอบ ตลอดจนพฤติกรรมในการตอบข้อ
คำถามและเวลาที่ใช้ เป็นเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล
โรงเรียนบางเขน(ไผ่สาส์นอนุสรณ์) จำนวน30 คนได้มาโดย
การเลือกแบบเจาะจง

1.2. 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
คุณภาพของแบบวัดเป็นรายข้อ โดยการหาค่าความยาก
ง่าย และค่าอำนาจจำแนก เพื่อคัดเลือกและปรับปรุงข้อ
คำถาม เป็นเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาลโรงเรียนเคหะทุ่ง
สองห้องวิทยา2 จำนวน60 คนได้มาโดยการเลือกแบบ
เจาะจง

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์คุณภาพ
ของแบบวัดในด้าน ความยากง่าย อำนาจจำแนก ความ
เที่ยงและการสร้างปกติวิสัย เป็นเด็กปฐมวัยระดับชั้น
อนุบาล 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่
ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2551 ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่ม
ตัวอย่างโดยใช้ตาราง Determining Sample From a
Given Population ของKrejcie and Morgan ที่ค่าความ
เชื่อมั่น 95 % ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน235 คนซึ่งมี
จำนวนมากกว่าจำนวนต่ำสุดที่จะเป็นที่ยอมรับว่าเพียงพอ
ที่จะเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มตัวอย่างได้มาโดย
วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multistage sampling)

2. การพัฒนาแบบวัด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแบบวัดคุณธรรม
จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็ก
ปฐมวัย จำนวน 6 ด้าน โดยมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างและพัฒนา
แบบวัด คือเพื่อพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยใน 6 ด้าน
ได้แก่ ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตาม
ข้อตกลงร่วมกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความ
กตัญญูตเวที ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ด้านความประหยัด ด้าน
ความมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย ตาม
มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร

2. ศึกษานิยามและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง อง เพื่อ
วิเคราะห์ความหมาย ตัวบ่งชี้และพฤติกรรมของผู้ที่มี
คุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ใน 6

ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูตเวที ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ด้านความประหยัด และด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย รวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างและพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. สร้างนิยามเชิงปฏิบัติการของคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูตเวที ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ด้านความประหยัด ด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย ตามตัวบ่งชี้ในมาตรฐานด้านผู้เรียนมาตรฐานที่ 1 ที่สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร กำหนด

4. กำหนดสร้างผังการสร้างแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามตัวบ่งชี้ 6 ด้าน คือ ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูตเวที ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ด้านความประหยัด และด้านความมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย

5. สร้างข้อคำถามที่เป็นสถานการณ์ให้ครอบคลุมคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาที่สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครกำหนด ซึ่งเป็นสถานการณ์สั้น ๆ ที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน แล้วใช้รูปภาพเป็นตัวเลือก เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้พิจารณาว่าจะปฏิบัติอย่างไรเมื่ออยู่ในแต่ละสถานการณ์ครั้งแรกผู้วิจัยสร้างข้อคำถามเพื่อวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 6 ด้าน แต่ละด้านมีจำนวน 9 ข้อ เป็นแบบวัดที่มีข้อคำถามรวม 54 ข้อ

6. ตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวัดและประเมินจำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย 3 ท่าน พิจารณาความตรงตามเนื้อหาโดยการพิจารณาความสอดคล้องของสถานการณ์กับนิยามและความสอดคล้องของตัวเลือกกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

7. นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 1 กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบการสื่อความหมายของรูปภาพในสถานการณ์และตัวเลือก การเข้าใจคำสั่ง และวิธีการตอบแบบวัด พฤติกรรมในการตอบข้อคำถามและเวลาที่ใช้

8. นำแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ปรับแก้ไขไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เพื่อวิเคราะห์ข้อคำถามในด้านอำนาจจำแนกรายข้อ

9. เลือกแบบวัดข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์รวบรวมเป็นแบบวัดฉบับสมบูรณ์ ด้านละ 6 ข้อ รวม 36 ข้อ เพื่อนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 235 คน และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

10. สร้างคู่มือการใช้แบบวัด

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าแบบวัดที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้วัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผลการวิจัยที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อคำถามพบว่า มี ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.26-0.64

2. แบบวัดด้านความมีวินัย ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูตเวที ด้านความมีเมตตา กรุณา ด้านความประหยัด ด้านความมีมารยาท มีค่า

ความเที่ยงเท่ากับ 0.72 0.69 0.74 0.76 0.76 และ 0.66 ตามลำดับ

3. ความตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดจากการคำนวณดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าข้อคำถามในแบบวัดมีค่าดัชนีความสอดคล้อง(IOC) ตั้งแต่ 0.60 -1.00

4. ปกติวิสัยและเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนของแบบวัดอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ โดยแบบวัดด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน มีค่า T26-T49 (ตารางที่ 1) ด้านความซื่อสัตย์สุจริตมีค่า T27-T58 (ตารางที่ 2) ด้านความกตัญญูตเวที มีค่า T27-T44 (ตารางที่ 3) ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ มีค่า T27-T43 (ตารางที่ 4) ด้านความประหยัด มีค่าT27-T43 (ตารางที่5) และด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยมีค่าT27-T47 (ตารางที่6)

วิจารณ์ผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ ดังนี้

1. ความเหมาะสมของการใช้แบบวัดเชิงสถานการณ์ที่เป็นรูปภาพกับเด็กปฐมวัย

จากการทดลองใช้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยที่เป็นแบบวัดเชิงสถานการณ์ที่ใช้ตัวเลือกที่เป็นรูปภาพ กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยมีความตื่นเต้นและกระตือรือร้นที่จะทำแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเมื่อผู้วิจัยอ่านสถานการณ์ให้เด็กฟังและถามว่าจะปฏิบัติอย่างไร เด็กปฐมวัยสามารถที่จะตอบและเลือกทำเครื่องหมายวงกลมล้อมรอบตัวเลือกได้รูปภาพที่ตนเองเลือกตอบได้ โดยที่ผู้วิจัยไม่ต้องอธิบายซ้ำ เนื่องจากเด็กได้พิจารณาโดยระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จริงเป็นประจำทุกวันทำให้เด็กไม่จำเป็นต้องใช้จินตนาการ หรือความคิดขั้นสูง เช่น การวิเคราะห์หรือการคิดแบบวิจารณ์ญาณ เพื่อหาคำตอบที่ควรจะเป็น ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และได้รับการยอมรับจากผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นคำตอบที่ไม่ถูกต้องหรือสอดคล้องกับความเป็นจริง สอดคล้องกับแนวคิดของวาโร (2544) ที่กล่าวไว้ว่า เด็กในระดับปฐมวัยนั้นเป็นวัยที่ยังไม่สามารถอ่านหนังสือได้แบบวัดสำหรับเด็กปฐมวัยควรมีลักษณะเป็นรูปภาพและให้ครูเป็นผู้อธิบายคำชี้แจงหรือวิธีการตอบแต่ละข้อให้เด็กฟังอย่างชัดเจน โดยมีตัวเลือกที่วางรูปแบบแต่ละข้อให้มีระบบที่เหมือนกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสับสน (การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย , 2544) เพราะฉะนั้นแบบวัดคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เชิงสถานการณ์ที่เป็นรูปภาพจึงมีความเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก

2. ระดับคุณธรรม

การวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัย ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวัดคุณธรรม จริยธรรม ในระดับที่ตามการแบ่งระดับจริยธรรมของ Kohlberg (1976) ที่แบ่งระดับจริยธรรม ออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

2.1 ระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคมในระดับนี้เด็กจะรับกฎเกณฑ์และข้อกำหนดของพฤติกรรมที่ “ดี” “ไม่ดี” จากผู้มีอำนาจเหนือตน เช่น บิดา มารดา ครู หรือเด็กโต และมักจะคิดถึงผลที่ตามมา เช่น รางวัลหรือการลงโทษ พฤติกรรม “ดี” คือ พฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รางวัล พฤติกรรม “ไม่ดี” คือ พฤติกรรมที่แสดงแล้วได้รับการลงโทษ Kohlberg (1976) ได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้ เป็น 2 ขั้น คือ 1) การลงโทษและการเชื่อฟัง 2) กฎเกณฑ์เป็นเครื่องมือเพื่อประโยชน์ของตน

2.2 ระดับที่ 2 ระดับจริยธรรมตามกฎเกณฑ์สังคม พัฒนาการจริยธรรมระดับนี้ ผู้ทำถือว่าการ

ประพฤติตนตามความคาดหวังของผู้ปกครอง บิดามารดา นอกจากนั้นเด็กระดับปฐมวัยนั้นเป็นช่วงของการปลูกฝังให้กลุ่มที่ตนเป็นสมาชิกหรือของชาติ เป็นสิ่งที่ควรจะทำหรือทำความผิดเพราะกลัวว่าตนจะไ้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นผู้แสดงพฤติกรรมจะไม่คำนึงถึงผลตามที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง เป็นที่ยอมรับ แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และถือว่าความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีเป็นสิ่งสำคัญ ทุกคนมีหน้าที่จะรักษามาตรฐานทางจริยธรรม ระดับนี้เป็น 2 ชั้น คือ 1) ความคาดหวังและการยอมรับในสังคม สำหรับ “เด็กดี” 2) กฎและระเบียบ การทำถูกไม่ประพฤติผิดคือ การทำตามหน้าที่ประพฤติตนไม่ผิด กฎหมาย และรักษาระเบียบแบบแผนของสังคม

2.3 ระดับที่ 3 ระดับจริยธรรมตามหลักการด้วยวิจาร์ณญาณ หรือระดับเหนือกฎเกณฑ์สังคม พัฒนาการทางจริยธรรมระดับนี้ เป็นหลักจริยธรรมของผู้มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ผู้ทำ หรือผู้แสดงพฤติกรรมได้พยายามที่จะตีความหมายของหลักการ และมาตรฐานทางจริยธรรมด้วยวิจาร์ณญาณ ก่อนที่จะยึดถือเป็นหลักของความประพฤติที่จะปฏิบัติตาม การตัดสินใจ “ถูก” “ผิด” “ไม่ควร” มาจากวิจาร์ณญาณของตนเอง ปราศจากอิทธิพลของผู้ที่มีอำนาจหรือกลุ่มที่ตนเป็นสมาชิก กฎเกณฑ์ - กฎหมาย ควรจะตั้งบนหลักความยุติธรรม และเป็นที่ยอมรับของสมาชิกของสังคมที่ตนเป็นสมาชิก Kohlberg (1976) แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรม ระดับนี้เป็น 2 ชั้น คือ 1) สัญญาสังคม หรือหลักการทำตามคำมั่นสัญญา 2) หลักการคุณธรรมสากล

สำหรับเด็กระดับปฐมวัยนั้นพบว่า ส่วนใหญ่จะมีคุณธรรม จริยธรรมในระดับ 1 ของการแบ่งระดับจริยธรรมของKohlberg (1976) เท่านั้น กล่าวคือ เด็กจะกระทำหรือไม่กระทำให้สิ่งใดเพื่อผลประโยชน์บางประการของตนเอง เช่น คำชมเชย ของรางวัล หรือเพื่อหลีกเลี่ยงถูกลงโทษตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ เนื่องจากศักยภาพของเด็กปฐมวัยจะยังไม่สามารถแยกแยะ และมีวิจาร์ณญาณในการวิเคราะห์ระดับคุณธรรม จริยธรรมชั้นที่สูงกว่า การกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อสังคมและส่วนรวม

เด็กได้รับรู้ และปฏิบัติในสิ่งที่ควรจะเป็น ตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสังคม เพื่อให้เด็กได้มีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง เป็นที่ยอมรับ แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ฉบับนี้จึงเป็นการวัดเพื่อประเมินการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเท่านั้น

3. แบบวัดที่เป็นการประเมินตนเอง

ตามหลักการวัดและประเมินผลนั้นเพื่อให้ได้ผลการวัดที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ควรมีการวัดและประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย หากจำแนกวิธีการวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แล้วสามารถจำแนกได้ 2 วิธีการ คือ การวัดและประเมินโดยผู้อื่นและการวัดและประเมินตนเอง การวัดและประเมินโดยให้ผู้อื่นประเมินนั้นผู้ประเมินควรเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ในการประเมินและควรได้รับการฝึกอบรมในสิ่งที่จะประเมิน ส่วนการประเมินตนเองนั้น ผู้ประเมินอาจพยายามตอบตามความคาดหวังของสังคม ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง แต่สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเป็นวัยที่ไม่มีการเสแสร้งเด็กมักจะกระทำ หรือพูดตามที่ตนเองคิด การให้เด็กเป็นผู้ประเมินตนเองทำให้ครูสามารถรับรู้ข้อมูลจากเด็กโดยตรง ดังนั้นการใช้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ฉบับนี้ จึงควรใช้ประกอบกับการวัดวิธีอื่น เพื่อให้สามารถตรวจสอบความสอดคล้องของผลการประเมินแล้วนำผลการประเมินมาวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และจุดที่ควรพัฒนาแล้วหาแนวทางพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของเด็กต่อไป

4. คะแนนจากการตรวจแบบวัด

แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ฉบับนี้ เป็น แบบวัดที่มีระบบการให้คะแนน 0 กับ 1 มีคำตอบถูกต้องในแต่ละข้อเพียงคำตอบเดียว ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน และได้ 0 คะแนน เมื่อตอบผิด เนื่องจากเด็กปฐมวัยระดับชั้นอนุบาล 2 ผ่านการเรียนในระดับชั้นอนุบาลมาแล้ว 1 ปีและได้รับการปลูกฝังอบรมให้รู้จักกฎ ระเบียบ มารยาท รวมทั้ง

คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม มาแล้ว เด็กจึงเลือกปฏิบัติตนได้ถูกต้องในแต่ละ สถานการณ์ จึงมีผลทำให้คะแนนจากการตอบแบบวัด มีลักษณะค่อนข้างเบ้ซ้าย นั่นคือเด็กส่วนใหญ่ เลือกตอบคำตอบได้ถูกต้อง ทำให้คะแนนที่ได้ค่อนข้าง สูงและมีการกระจายค่อนข้างน้อย

5. ปกติวิสัยและเกณฑ์การแปลความหมาย คะแนน

ปกติวิสัยและเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ของแบบวัดอยู่ในรูปของเปอร์เซ็นต์ไทล์และคะแนนที่ปกติ โดยแบบวัดด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบปฏิบัติ ตามข้อตกลงร่วมกัน มีค่า T26-T49 ด้านความซื่อสัตย์ สุจริตมีค่า T27-T58 ด้านความกตัญญูตเวที มีค่า T27-T44 ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ มีค่าT27-T43 ด้านความประหยัด มีค่าT27-T43 และด้านความมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยมี ค่า T27-T47 จะพบว่าปกติวิสัยของแบบวัด คุณธรรม จริยธรรมที่สร้างขึ้ น ทุกด้านมีค่าใกล้เคียงกัน เนื่องจากเด็กเริ่ม มีพัฒนาการที่ดี และได้รับการฝึกฝน เกี่ยวกับมารยาท และวิธีการอยู่ในสังคม ให้มีความสุข มาแล้วมีผลทำให้เด็กสามารถเลือกคำตอบได้ เหมาะสม ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำแบบวัดไปใช้

1.1 การนำแบบวัดคุณธรรมจริยธรรมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยนี้ไปใช้ควร ศึกษารายละเอียดคู่มือการใช้แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้เข้าใจ ทั้งในส่วนของการวัด และการแปลความหมายคะแนน

1.2 แบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้น นี้ ควรนำไปใช้ประกอบกับการวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การ สังเกต การสัมภาษณ์ ทั้งนี้เพื่อให้การวัดคุณธรรม

จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อสามารถวิเคราะห์ความมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก ปฐมวัยได้ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางใน การปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้ดียิ่งขึ้น

1.3 เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีช่วงความ สนใจสั้นโดยเฉพาะเด็กปฐมวัยอายุ3-6 ปี จะมีช่วงความ สนใจ ประมาณ5 -20 นาที ฉะนั้นการนำแบบวัดไปใช้กับ เด็กปฐมวัยจึงควรเป็นการวัดครั้งละด้านหรืออาจจะวัดวัน ละ2-3 ด้าน เพราะหากเด็กเกิดความเบื่อหน่ายจะทำให้ไม่ มีความตั้งใจในการตอบแบบวัด ทำให้ผลการวัดมีความ คลาดเคลื่อนได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับเด็ก ปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีลักษณะเฉพาะ คือ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด มีสภาพ ครอบครัวยเป็นครอบครัวเดี่ยว บิดา - มารดา มีอาชีพ รับจ้าง จึงไม่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย ทั่วไป เนื่องจากอาจมีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน จึง ควรมีการพัฒนาแบบวัดคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีลักษณะเฉพาะ สำหรับเด็ก ปฐมวัยกลุ่มอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ .2546. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรมวิชาการ . กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.

บุญเรียง ขจรศิลป์ 2543. วิจัยทางการศึกษา ห้าง หุ้นส่วนจำกัด พีเอ็น. การพิมพ์, กรุงเทพฯ.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ . 2543. การวัด ด้านจิตพิสัย. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.

วาโร เพ็งสวัสดิ์ . 2544. การวิจัยทางการศึกษา ปฐมวัย. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.

สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา . 2551. มาตรฐาน
การศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
(ฉบับทดลอง) . โรงพิมพ์สุ มนุสสรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ.

Behavior. New York: Holt Rinehart and
Winson.

Received 20 May 2009

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน) . 2544. กรอบการ
ประเมินคุณภาพ ภายนอก ระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.

Accepted 30 December 2009

Kohlberg, L. 1976. Moral Stage and Moralization:
The Cognitive Development Approach. In
T. Likona_(ed.) Moral Development and

ตารางที่ 1 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัด ด้านความมีวินัย มีความรับผิดชอบ
ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน

ด้าน	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	ความหมาย
ความมีวินัย มีความ รับผิดชอบปฏิบัติตาม	5-6	ตั้งแต่ T43 ขึ้นไป	ดี
ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน	3-4	T36 –T39	ปานกลาง
	0-2	ต่ำกว่า T31	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 2 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ด้าน	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	ความหมาย
ความซื่อสัตย์สุจริต	5-6	ตั้งแต่ T45 ขึ้นไป	ดี
	3-4	T36 –T42	ปานกลาง
	0-2	ต่ำกว่า T35	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 3 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัด ด้านความกตัญญูตเวที

ด้าน	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	ความหมาย
ความกตัญญูตเวที	5-6	ตั้งแต่ T39 ขึ้นไป	ดี
	3-4	T34 –T36	ปานกลาง
	0-2	ต่ำกว่า T31	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 4 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัด ด้านความมีเมตตากรุณา มีน้ำใจ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ

ด้าน	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	ความหมาย
ความมีเมตตากรุณา	5-6	ตั้งแต่ T39 ขึ้นไป	ดี

มีน้ำใจเชื้อเพื่อ	3-4	T33 -T37	ปานกลาง
เผื่อแผ่ และเสียสละ	0-2	ต่ำกว่า T31	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 5 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัด ด้านความประหยัด

ด้าน	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	ความหมาย
ความประหยัด	5-6	ตั้งแต่ T39 ขึ้นไป	ดี
	3-4	T34 -T36	ปานกลาง
	0-2	ต่ำกว่า T31	ควรปรับปรุง

ตารางที่ 6 เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนแบบวัด ด้านความมีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย

ด้าน	คะแนนดิบ	คะแนนที่ปกติ	ความหมาย
ความมีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย	5-6	ตั้งแต่ T42 ขึ้นไป	ดี
	3-4	T34 -T38	ปานกลาง
	0-2	ต่ำกว่า T31	ควรปรับปรุง